

correcció. I consti, per últim, que nosaltres més que atrevir-nos a corregir errors, ens anem limitant a senyalar-los.

La matèria és molt estensa i fort interessant; però per dissort nostra disposem de poc temps, i de no gaire salut, per lo qual hem de posar punt final a n'aquestes ratlles, agraint una vegada més al articulista la ocasió que'ns ha proporcionat de donar aquestes senzilles explicacions, encara que no les conceptuàvem pas necessàries.

JOAN CADEVALL.—ÀNGEL SALLENÇ.

Tarrasa 18 de març de 1914.

Aplec de notícies sobre'ls Moluscs de Catalunya

i catàleg provisional dels mateixos

PER

MANEL de CHIA

(Acabament)

Gén. VENUS, Linné.

casina, Linné.

Tosa, Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Col. del A.), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

fasciata, Da Costa.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Martorell, Salvaña), Vilanova y Calafell (Samà).

La var.

gradata, Deshayes (*V. gradata*, Desh.)

l'han citada a Mataró (Salvaña) y a Barcelona (Hidalgo). Dintre les

estrelles de mar l'he trobada a Vilassar, perfectament caracterisada «per ses costelles girades cap a munt y per la petita dent que formen aquestes costelles al acabarse en la part posterior» (Hidalgo).

gallina, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Calella (Hidalgo), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Costas de Garraf (Almera y Bofill), Vilanova y Calafell (Samà).

El Sr. Maluquer ha trobat a Llansà la var.

radiata, Requien.

Multillamella, Lamarck.

Mataró (Hidalgo, Salvaña). Barcelona (Hidalgo).

ovata, Pennant.

Pineda (Tomàs), Calella (Martorell), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo), Vilanova y Calafell (Samà).

verrucosa, Linné

Llansà (Bofill, Maluquer), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Graells, Martorell, Bofill), Vilanova y Calafell (Samà).

La var.

tumida, B. D. D.

la he recullida á Vilassar, ahont abunda.

Gén. LUCINOPSIS, Forbes y Hanley.

Lajonkairi, Payraudeau.

Mataró (Hidalgo), Barcelona (Martorell), Vilanova (Samà).

El Dr. Hidalgo cita á Mataró y Barcelona la var.

decussata, Philippi.

undata, Pennant.

Pineda (Tomàs), Calafell (Samà).

Gén. TAPES, Megerle von Muhlfeldt.

aureus, Gmelin.

Aquesta espècie es extremadament polimorfa, haventse'n descrit moltes de ses numeroses formes com a espècies independents.

Agruparé, seguint als autors de «Les Mollusques du Roussillon», les que han sigut citades a Catalunya en seccions encapçalades pel tipu y per les varietats fonamentals.

TAPES AUREUS, Gmelin (tipu).

Llansà (Maluquer), Rosas (Hidalgo), Pineda y Vilassar (Tomàs), Mutació ex-forma *aenea*, Turton (*T. aeneus*, Turt.), Llansà (Bofill), Barcelona (Tomàs).

Mut. ex-forma *Servaini*, Locard (*T. Servaini*). Barcelona (Tomàs).

Var. *catenifera*, Lamarck *T. catenifera*, Lamarck *anthemodus*, Locard = *florida*, Lamarck = *laeta*, Poli. Llansà (Bofill), (Maluquer), Rosas (Hidalgo), Mataró (Salvaña), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Tomàs). A n'aquesta mateixa secció correspòn la var, citada pel Sr. Tomàs a Barcelona amb el nom de *T. lucens*, Locard.

Com a varietats de la que denominen *T. anthemodus*, Loc. els Srs. Bofill y Maluquer citan a Llansà les sigüents sub-var.

ex-forma: *depressia*, *elongata*, *minor*, *chomboidea*.

ex-colore: *albida*, *brunnea*, *fulva*, *maculata*, *marmorea*, *subradiata*.

Mut. ex-forma *Grangeri*, Locard (*T. Grangeri*, Loc.) Barcelona (Tomàs).

Mut. ex-colore *bicolor*, Lamarck (*T. bicolor*, Lamarck).

Pineda, Barcelona (Tomàs), Calafell (Samà).

Mut. ex-colore *marmorata*, Philippi (*T. marmoratus* Phil). Vilassar (Tomàs).

Mut. ex-colore *petalina*, Lamarck (*T. petalinus*, Lamarck) (*T. Beudanti*, Payraudeau).

Mataró (Salvaña), Barcelona (Hidalgo, Tomàs), Calafell (Samà). var. *teturata*, Lamarck (*T. texiuratus*, Lmk.) *T. nitidosa*, Locard.

Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Tomàs), Calafell (Samà).

Mut. ex-forma et colore *floridella*, Lamarck (*T. floridellus*, Lamarck).

Barcelona (Tomàs).

Mut. ex-forma et colore *Mabillei*, Locard (*T. Mabillei*, Locard).

Barcelona (Tomàs).

Mut. ex-forma et colore *retorta*, Locard (*T. retortus*, Locard).

Barcelona (Tomàs).

Mut. ex-forma et colore *rostrata*, Locard (*T. rostratus*, Locard).

Barcelona (Tomàs).

var. *pulchella*, Lamarck (*T. Pulchellus*, Lamarck).

Lloret (Tomàs).

decussatus, Linné.

Catalunya (Graells), Llansà (Bofill, Maluquer). Cadaqués (Tomàs), Caldetas (Salvaña), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Elera, Tomàs), San Carlos de la Ràpita (Hidalgo).

El Sr. Maluquer ha recullit a Llansà les vars.

lactea, Philippi i

Radiata, B. D. D.

pullastra, Montagu.

El tipo d'aquesta especie viu al Atlàntic, essent representat en nostres costes per la var.

geographica, Gmelin.

citada a Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Mosnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

El Sr. Tomàs indica a Pineda la var.

saxatilis, Fleuriat—*perforans*, Montagu.

Amb aquest últim nom la senyala el propi Sr. Tomàs com trobada per el Sr. Samà a Vilanova, inclouent-la en el género *Venerupis*. No he vist els exemplars de Vilanova, però sí, el de Pineda i tinc la seguretat de que ha estat mal determinat.

rhomboides, Pennant.

S. Pol (Hidalgo), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Barcelona (Hidalgo).

Gén. VENERUPIS, Lamarck.

vius, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Cadaqués (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova i Calafell (Samà).

El Sr. Maluquer ha citat a Llansà la var.

bicolor, Monteosato.

PETRICOLIDAE

Gén. PETRÍCOLA, Lamarck.

lithophaga, Retruis.

La Escala (Tomàs), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Tomàs), Barcelona (Martorell), Vilanova (Samà).

En la darrera localitat ha recullit el Sr. Samà la var.

ruperella Lamarck.

MACHIDAE

corallina, Linné.

Llansà (Maluquer), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Graells, Lacase-Dathiers, Hidalgo, Martorell, Elera, Tomàs), Costas de Garraf (Almera i Bofill), Vilanova i Calafell (Samà).

La var.

stultorum, Linné.—*inflata*, Bronn

abunda més que'l tipo, i amb aquest nom han designat l'especie la majoria de'ls autors precitats.

La var.

Bourguignati, Locard

l'ha recullida a Vilanova i Calafell el Sr. Marquès de Samà.

glauca, Born.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Llobregat (Zulueta), Calafell (Samà).

subtruncata, Da Costa.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Costas de Garraf (Almera i Bofill), Calafell (Samà).

Gén. LUTRARIA, Lamarck.

lutraria, Linné.

Rosas, Pineda (Tomàs), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo), Calafell (Samà).

oblonga, Chemnitz.

Vilassar (Zulueta, Tomàs), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

TELLINIDAE

Gén. TELLINA, Linné.

balaustina, Linné.

Llansà (Bofill, Maluquer), Rosas (Hidalgo), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

crassa, Pennaut.

Vilassar (Col. del A.) Tres valves soltes en la platja.

cumana, Costa.

Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo), Calafell (Samà).

distorta, Poli.

Calafell (Samà).

Forma de transit entorn l'especie següent i la

T. Pulchella, Lamarck.

donacina, Linné.

Llansà (Maluquer), Rosas (Hidalgo), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

He trobat a Vilassar les vars.
Lautirgi, Payraudeau y
majoi, Monterosato.

fabula, Gronovius.

Pineda (Tomàs), Vilassar (Col. del A.), Calafell (Samà).

incarnata, Linné.

Llansà (Maluquer), Rosas (Hidalgo), Mataró (Hidalgo, Salva-
 ñà), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Mar-
 torell), Calafell (Samà).

El Sr. Tomàs cita a Pineda les var.

compressa, Brocchi y
squalida, Pulteney

ambdós són formes atlàntiques. He recullit a Vilassar la var.

pallida, Monterosato.

nitida, Poli.

Rosas (Hidalgo), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilassar
 (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Mar-
 torell), Calafell (Samà).

Ouclordi, Payraudeau.

Barcelona (Martorell).

planata, Linné.

Llansà (Maluquer), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta, To-
 màs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Cala-
 fell (Samà).

pulchella, Lamarck.

Llansà (Bofill, Maluquer), Cadaqués (Salvaña), Rosas (Hidal-
 go), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Mas-
 nou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

pusilla, Philippi.

Vilassar (Tomàs).

Crec que s'ha pres per aquesta espècie una var de la *T. dona-*
cina, Linné i són precisos noves troballes avans d'atmètrala defi-
 nitivament en la fauna catalana.

serrata, Renieri.

Rosas (Hidalgo), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvañà), Vilassar (Col. del A), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova (Samà).

tenuis, Da Costa.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvañà), Vilassar (Zulueta), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

Se citan les vars.

commutata, Monterosato.

Pineda, Vilassar (Tomàs) i Vilanova (Samà) i

exigua, Poli.

Pineda (Tomàs) i Barcelona (Hidalgo).

Gén. GASTRANA, Schumacher.

fragilis, Linné.

Cadaqués (Tomàs), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvañà), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Elera).

PSAMMOBIDAE

Gén. PSAMMOBIA, Lamarck.

costulata, Turton.

Mataró (Hidalgo, Martorell), Vilassar (Zulueta), Barcelona (Hidalgo).

depressa, Pennant.

Llansà (Bofill, Maluquer), Rosas (Hidalgo), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvañà), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

faeroeensis, Chemnitz.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Martorell), Vilassar (Zulueta), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Salvañà).

SCROBICULARIDAE

Gén. SCROBICULARIA, Schumacher.

Cottardi, Payraudeau.

Golf de Rosas (Salvaña), La Escala (Col. del A.), Mataró (Salvaña), Vilassar (Zulueta), Barcelona (Tomàs), Calafell (Samà).

plana, Da Costa.

Llansà (Bofill, Maluquer), Mataró (Salvaña), Pineda (Tomàs), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

Gén. SYNDESMYA, Recluz.

alba, Wood.

Llansà (Bofill, Maluquer), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Bofill, Elera, Tomàs).

La var.

occitanica, Recluz

l'ha trobada a Calafell el Sr. Samà, i la

Renieri, Philippi—*apelina*, Renieri en la propia localitat el mateix recolector i en la desembocadura del Llobregat el Sr. Salvaña.

prismatica, Laskey.

Pineda (Tomàs).

El Sr. Samà ha recullit a Calafell la var.

fragilis, Risso.*ovata*, Philippi.

Mataró (Salvaña), Vilassar (Tomàs), Vendrell (Hidalgo, Martorell).

tenuis, Montagu.

Vilassar (Tomàs).

MESODESMIDAE

Gén. DONACILLA, Lamarck.

cornea, Poli.

Llansà (Bofill, Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvañà), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell, Elera), Costes de Garraf (Almera i Bofill), Calafell (Samà).

El Sr. Maluquer cita a Llansà la var.

albo-radiata, B. D. D.

DONACIDAE

Gén. DONAX, Linné.

semistriatus, Poli.

Llansà (Maluquer), Mataró (Salvañà), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Costas de Garraf (Almera i Bofill), Vilanova i Calafell (Samà).

trunculus, Linné.

Llansà (Maluquer), Rosas (Hidalgo, Tomàs), Pineda (Tomàs), Mataró (Salvañà), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Graells, Lacase-Duthiers, Hidalgo, Martorell, Elera), Castelldefels (Tomàs), Costas de Garraf (Almera i Bofill), Sitjes (Hidalgo), Vilanova i Calafell (Samà).

variegatus, Grmelin.

Llansà (Maluquer), Calella (Martorell, Elera), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvañà), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo).

SOLENIDAE

Gén. SOLEN, Linné.

marginatus, Pennaut.

Mataró (Hidalgo), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Barcelona (Hidalgo), Vilanova i Calafell (Samà).

Gén. EUSIS, Schumacher.

ensis, Linné.

Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova i Calafell (Samà).

siliqua, Linné.

Catalunya (Graells), Ampurias (Col. del A.), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo), Costas de Garraf (Almera i Bofill), Vilanova i Calafell (Samà).

Gén. PHASUS, Leach.

tegumen, Linné.

Vilassar (Zulueta, Tomàs), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Costas de Garraf (Almera i Bofill), Vilanova i Calafell (Samà).

Gén. SOLECURTOS, Blainville

antiquatus, Pulteney.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Calafell (Samà).

candidus, Renieri.

Pineda (Tomàs), Arenys de Mar (Hidalgo), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Col. del A.), Barcelona (Hidalgo, Martorell).

strigillatus, Linné.

Rosas (Hidalgo), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Zulueta, Tomàs), Masnou (Maluquer), Vilanova i Calafell (Samà).

MYIDAE

Gén. CORBULA, Bruguiere.

gibba, Olivi.

Llansà (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova i Calafell (Samà).

Se han recullit les vars.
curta, Locard. (*C. curta*, Loc.)
 a Vilanova (Samà) i la
rosea, Brown
 a Mataró (Salvaña).

Gén. CORBULOMYA, Nyst.

mediterranea, Costa.

Rosas (Tomàs), Mataró (Salvaña), Vilanova i Calafell (Samà).

CUSPIDARIIDAE

Gén. CUSPIDARIA, Nardo.

costellata, Deshayes.

cuspidata, Olivi.

rostrata, Spengler.

Totes tres a Pineda (Tomàs).

THRACIDAE

Gén. THRACIA, Leach.

papyracea, Poli.

Calella (Martorell), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar
 (Col. del A.), Barcelona (Hidalgo), Calafell (Samà).

pubescens, Pulteney.

Calafell (Samà).

villosiuscula, Macgillirray.

Pineda (Tomàs).

ANATINIDAE

Gén. POROMYA, Forbes.

granulata, Nyst i Westendorp.

Pineda (Tomàs), Calafell (Samà).

PANDORIDAE

Gén. PANDORA, Bruguiere.

inaequivalvis, Linné.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Calafell (Samà).

piuna, Montagu.

Pineda (Tomàs).

LYONSIDAE

Gén. LYONSIA, Turton.

norvegica, Chemnitz.

Pineda, (Tomàs), Barcelona (Hidalgo).

GLYCIMERIDAE

Gén. SAXICOVA, Fleuriau.

arctica, Linné.

Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvaña), Vilassar (Zulueta), Masnou (Maluquer), Barcelona (Hidalgo, Martorell), Vilanova i Calafell (Samà).

rugosa, Linné.

Pineda (Tomàs), Vilanova i Calafell (Samà).

GASTROCHAENIDAE

Gén. GASTROCHAENA, Spengler.

dubia, Pennaut.

Mataró (Salvaña), Vilassar (Tomàs), Barcelona (Hidalgo).

PHOLADIDAE

Gén. PHOLAS, Linné.

dactylus, Linné.

La Escala (Tomàs), Vilassar (Zulueta), Vilanova i Calafell (Samà).

parva, Pennaut.

Pineda (Tomàs).

Gén. BARNEA, Leach.

candida, Linné.

Rosas (Tomàs), Pineda (Tomàs), Barcelona (Hidalgo), Vilanova i Calafell (Samà).

Gén. XYLOPHAGA, Turton.

dorsabi, Torton.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvaña), Barcelona (Hidalgo).

TEREDUIDAE

Gén. TEREDO, Linné.

norvegica, Spengler.

Mataró (Salvaña), Barcelona (Martorell).

He trobat algun *Pholadidae* i *Teredoidae* en forses flotants, i per lo tant de dubtosa procedència; per aquest motiu, i fins, que troballes *in situ* que permeten afirmar que les espècies de referència viuen a Catalunya, me absting de considerar-les com de nostres faunes.

APÈNDIÇ I

Moluscs pelagics recollits a Catalunya

JANTHINIDAE

Gén. JANTHINA, Lamarck,

nitens, Meuke.

Catalunya (Tomàs), Rosas, Blanes (Maluquer), Vilassar (Zu-
lueta, Maluquer), Masnou, Barcelona, Sitjes, Salou (Maluquer),
Altafulla (Tomàs).

La var.

splendens, Monterosato.

ha sigut recollida a Pineda i Vilassar (Tomàs) i a Vilanova i Cala-
fell (Samà).

Sol apareixer de tant en tant en nostres costes, a fins d'agost o
primers de setembre.

pallida, Harvey.

Pineda (Tomàs), Vilassar (Col. del A.), Calafell (Samà).

El Sr. Tomàs cita a Pineda la var.

lacta, Monterosato.

CARINARIIDAE

Gén. CARINARIA, Lamarck.

mediterranea, Perou.

Pineda (Tomàs), Mataró (Salvañà), Badalona (Col. del A.).

JIROLIDAE

Gén. JIROLA, Jorskal.

coronata, Forskal.

Rosas, Barcelona, Salou (Maluquer).

ATLANDIDAE

Gén. ATLANTA, Lesueur.

Peroni, Lesueur.
Calafell (Samà).

CAVOLINIIDAE

Gén. CRESEIS, Rang.

acicula, Rang.
Vilanova i Calafell (Samà).

Gén. CLEODORA, Peron i Lesueur.

pyramidata, Linné.
Vilanova (Samà).

Gén. CAVOLINIA, Gioeni.

gibbosa, Rang.
Calafell (Samà). Recullit un sol exemplar.

longirostri, Lesueur.
Barcelona (Maluquer).

tridentata, Forskael.
Cadaqués (Maluquer), Pineda (Tomàs), Mataró (Hidalgo, Salvanyà), Barcelona (Maluquer), Vilanova i Calafell (Samà), Salou (Maluquer).

vaginella, Conraine.
Vilanova (Samà).

APÈNDIÇ II

Braquiòpods citats a Catalunya

TEREBRATULIDAE

Gén. TEREBRATULA, Lhwyd.

vitrea, Born.

Rosas (Hidalgo).

Gén. TEREBRATULINA, Orbigny.

caputserpentis, Linné.

Rosas, Canet de Mar (Hidalgo), Barcelona (Martorell).

Gén. MEGERLIA, King.

truncata, Linné.

Rosas, Canet de Mar (Hidalgo).

Nota malacològica

El conegut malacòlec de Niça, comandant Caziot, en carta dirigida al President de nostra Societat, en primer d'Abril darrer, fa referència al treball que's publicà, en el nombre de Maig del any passat, sobre l'*Helix nemoralis*; per lo que he cregut molt interessant donar-n'he compte, transcribint el troç corresponent de dita carta. Diu així: «J'ai d'abord pris connaissance de sa note malacologique portant (Bull. n.º 5 de Maig 1913) simplifications de l'h. nemoralis. Je le prie de se reporter au Bulletin n.º 1 de «Riviera scientifique», (Naturalistes de Nice), pour constater que nous avons emis sensiblement les mêmes idees au sujet de cette vieille espace, quoique je